

DESALES HARRISON

ADÂNCURI SĂLBATICE

Pentru Laura

Prolog

Octombrie 2008

Dacă ai fi avut ochelari de noapte sau l-ai fi privit cu ochi de pasăre nocturnă din podul bisericii, l-ai fi putut distinge pe preot: apatic, cufundat în întuneric, treaz de-a binelea.

Nu o văzuse pe fată intrând. Cât timp a trecut de atunci, se întrebă părintele Spurlock, întins pe patul de campanie, cu privirea pierdută deasupra lui, în umbrele încrucișate și boltite ale bisericii.

Trei săptămâni, numără el, trei săptămâni de când apăruse în cafeneaua bisericii și ocupase o masă ca și cum fusese acolo dintotdeauna, cu profilul ei nemișcat și grav ca o figură tăiată în basorelief. Alesese masa cea mică, de sub fereastra lui Noe, iar ochiul corbului lui Noe din vitraliu o cerceta sau mai degrabă scruta foaia de hârtie pe care o desfășurase în fața ei, de parcă pasărea era așezată pe marginea arcei numai pentru acel scop. În acea zi ea-l abordase, îi arătase hârtia și plecase brusc, nelăsându-i altceva decât numele, Clementine Abend, scris în palmă.

Cât de mult stătuse ea acolo, privind traficul intens al serii? Sau mai degrabă prin trafic, gândi el, așa cum privești fundul albiei unui izvor limpede și învolburat.

Oare fusese acolo când el își legase șorțul peste sutană și începuse tura de ora cinci în spatele tejghelei la cafenea? Și în ce moment se transformase imperceptibil, fără să se miște, din oricine în cineva și din cineva în fata aceea?

Dar nu, ea nu mai era o copilă. Își dădea seama de asta chiar și de la distanță. Optsprezece? Posibil, deși părea mai mare. Douăzeci? Nu, mai tânără de-atât. Ceva în postura ei, în abstracția imobilă a privirii, îl convinsese că nu aștepta pe nimeni, că nu i se va alătura nimeni. Întunericul uriaș îl apăsa pe piept ca o carte din piatră.

Da, își aminti, ea alesese masa de sub fereastra lui Noe, cu corbul peste umărul ei, ghebos și negru ca noaptea, pe fundalul potopului de pe vitraliu. Dacă fusese vizibil corbul atunci când ea intrase, gândi el, dacă restul ferestrei nu se întunecase încă, înseamnă că venise înainte de apus. Rămăsese acolo până seara, chiar și după ce Luis, paznicul, aranjase ultimele scaune și strânsese mesele, legând totul cu lanțuri de un cârlig încastrat în fațada bisericii. „*Buenas noches, Padre!*“ spusese Luis ca de obicei, închizând ușile la plecare, în timp ce apunea soarele. „*Que duerma bien.*“ Apoi fata rămăsese singură în cafeneaua închisă.

De când se deschisese cafeneaua, în urmă cu opt luni, în fosta capelă a Sfintei Maria, părintele Spurlock avea obiceiul să dea un semnal de închidere glumeț, umplând spațiul cu baritonul lui puternic, ecleziastic. „Hallowed Grounds se închide acum. Mergeți în pace! Suntem aici în fiecare zi, chiar și duminică“, după care adăuga cu emfază: „Mai ales duminică“. Dar acum nu știa ce să spună. Ea nu avea cum – nu putea spera să rămână în biserică, nu? „Vizitatorii de noapte“ (așa cum ironic erau numiți de preoți) știau cum să se aciuze în biserică după lăsarea întunericului, să își ascundă cărucioarele după tomberoanele de pe alee, înainte să se furișeze pe ușa de serviciu. În mod sigur ea nu se număra printre ei. Chiar dacă avea un aer vagabond (dat poate de rucsacul uzat pe care și-l pusese pe scaunul din față), ținuta ei nu avea nimic în comun cu murdăria de nedescris a vizitatorilor nocturni. Dezlegându-și șorțul, el se întoarse la abordarea pastorală și o salută ca pe orice turist sau trecător de pe bulevard. „Bine ați venit, domnișoară, avea să spună el. Sunt părintele Spurlock. Ce vă aduce astăzi aici?“ A regretat, cum nu i se

întâmpla niciodată, că își lăsase barba deasă, aurie să crească suficient de lungă încât să îi acopere gulerul de preot.

Trei săptămâni mai târziu, privind din patul de campanie spre întunericul fără margini al bisericii, i-a văzut din nou profilul pe fundalul peretelui de sub fereastra lui Noe, de parcă nu ar fi plecat niciodată.

„Paznicul“ (îl numise ea) o sfătuisese să aștepte până când se închide cafeneaua. Părintele Spurlock va putea atunci să o vadă, îi spusese Luis.

„Deci trebuie să îi mulțumesc tot lui Luis pentru asta“, se gândi părintele Spurlock. „Trebuie să-i mulțumim lui Luis pentru asta!“ Doamna Nickerson, secretara lui cu părul ca o cască, nu ezita niciodată să-și manifeste uimirea, recunoștința sau exasperarea. Luis, pe care biserica îl angajase ca paracliser, Luis, care se referea la sine însuși – chiar după patruzeci de ani și șase pastori – drept „omu’ de serviciu“. Cu o răbdare de neclintit, Luis preluase proiectul cafeenei în pas alert. Câte „inițiative de informare“ începute și eșuate văzuse Luis (se întreba Spurlock)? Câte ore, zile, ani își petrecuse curățând resturile tuturor programelor de voluntariat, concursurilor, dineurilor și operelor rock, ale meselor cu apă, instalate de-a lungul bulevardului pentru maratonul de duminică, ale mult promovatei binecuvântări anuale a animalelor, cu panoplia de participanți, al căror rahat, în diverse forme, se înghesuiau pe fărâșul lui? Luis răspundea la fiecare solicitare cu un neîncrezător și necooperant „Dacă așa vreți, Părinte...“ Dar nu era Luis acela care, fără să fie rugat, în fiecare seară aduna scaunele și mesele de pe trotuar? Trebuia să îi mulțumească lui Luis pentru asta, pentru cârligul vigilent cu care curăța trotuarul în fiecare seară de ambalaje, coji de lămâie și bețe de amestecat cafeaua, pentru ușile deschise în fiecare dimineață, cu cafeaua făcută și prăjiturile aranjate pentru primii clienți.

Trebuia să îi mulțumească lui Luis – și probabil că și lui Dumnezeu – pentru că lăsa descuiată ușa laterală a bisericii. Luis își asumase datoria la scurt timp după ce cafeneaua fusese inaugurată, ca și cum ar fi spus: „Dacă vom ademeni trecătorii cu stare de pe bulevard cu cappuccino și biscotti, atunci *ciertamente* putem ajuta trecătorii mai nevoiași cu un loc uscat unde pot dormi“. La început, doar unul sau doi oameni s-au strecurat înăuntru, siluete neclare, vag familiare, de pe treptele bisericii, unde se adunau și se legănau înainte de a se adăposti noaptea între resturi de carton plat, ziare, folie cu bule și alte lucruri la care Spurlock nici nu voia să se gândească. Mai târziu, când vremea s-a răcit, au apărut mai multe chipuri la adăpost, urmate la scurt timp de o citație din partea primăriei, care conținea plângerile unor enoriași, entuziasmul altora și debateri lungi și anoste în ședințe de sacristie, declinări nesfârșite ale zeloaselor fraze: „cel puțin dintre aceștia“, „puținul pe care îl putem face“, „îndeplinirea misiunii“, „claritatea misiunii“, „încetinirea misiunii“... Fluturând citația, doamna Nickerson a spus de parcă rostea pentru prima oară: „Pentru asta, șefule, trebuie să-i mulțumim lui Luis“.

Vizitatorii erau bărbați, majoritatea dintre ei mai în vârstă, mulți dintre ei tremurau și niciunul nu era vorbăreț. Dumnezeu știe câți ani trăiseră pe străzi sau prin ce trecuseră la Bellevue sau Wards Island și ce i-a izgonit din arhipelagul de adăposturi autorizate ale orașului. Parohia ar fi fost mai primitoare dacă ar fi fost vorba de femei abuzate sau adolescenți homosexuali izgoniți din casele suburbiilor, dar acești mormăitori ambulanți se închideau în fața oricărei forme de simpatie sau îngrijorare. Pentru fiecare, sigilat în hainele soioase și putoarea învăluitoare, cea mai mărunță formă de acceptare părea de nesuportat.

Pentru părintele Spurlock, putoarea era partea cea mai grea. La un moment dat, într-un gest pe care el îl descrisese drept solidaritate, începuse să doarmă patru nopți pe săptămână într-un pat de campanie, lângă ei. Aștepta repede, copleșit de epuizarea de peste zi, doar ca să se trezească atunci când mirosul ajungea la el, o ceață

insidioasă, o formă sublimată de cenușă și dinți stricați, urină și mă-treață. În timp (se gândise la început) putea învăța să treacă peste asta sau chiar să o primească drept penitență izbăvitoare. Solidaritate cu cei săraci, goi și captivi! O, calea plină de zgură a sfintei smerenii! Nobilitatea ei! Absurditatea ei! Simți în gât, înecându-l, nodul idealismului dobândit la școala divinității, care se împrășteie apoi ca un răgâit oftat. Cât de repede se întâmplase transformarea lui dintr-un provizoriu diacon, proaspăt hirotonit – scrobrit și stră-lucitor, aprins pentru liturghii avangardiste și programe exuberante pentru tineret – într-un rector care își roade unghiile, numără oi și nu are buget, înjugat la o parohie apatică, sau mai bine zis la rămă-șițele uneia. Predecesorea sa, maica Janice, plecase ca slujitor ca-nonice la catedrala din nordul orașului, ducând cu ea râsul puternic, saxofonul ei faimos și jumătatea mai tânără a congregației. Administratorul senior insista să îi spună Sonny Puștiul în ședințele de sacristie. De fapt, el fusese cel mai tânăr rector instituit în istoria de aproape două sute de ani a bisericii, dar acum ceea ce rămăsese din acea tinerețe părea să atârne de el ca un sacou de cină surprins de un răsărit de duminică. Tumultul a cinci ani scurți se revărsase asupra lui și îl aruncase într-un platou al vârstei mijlocii, iar unde-va, în depărtare, soția lui, Bethany, muncea din greu să devină par-tener la firma de avocatură unde lucra, pentru că, după cum spunea ea, în căsnicia asta cineva trebuia să aducă banii.

Aleasă dintr-un escadron de avocați care luptau să apere o cor-porație farmaceutică într-un proces colectiv, Bethany fusese răsplă-tită de superiorii săi cu responsabilități din ce în ce mai mari, iar orele pe care și le petrecea la muncă se înmulțiseră corespunzător. Când i-a fost repartizat primul caz, el anunțase cu o oarecare satis-facție că în fiecare seară, când ea ajunge acasă – oricând ar fi ajuns –, el va avea grijă să o aștepte cu cina, dar această hotărâre a eșuat în cimitirul altor inițiative maritale de-ale sale (să învețe bridge, să facă yoga pentru cupluri). Era mai convenabil pentru Bethany să mă-nânce cu „echipa” ei înainte de revizuirea atacului de seară, și

oricum atunci când tocurile ei se auzeau, în sfârșit, lângă lift, Spurlock era de mult adormit pe canapea, prins sub greutatea torcătoare a pisicii lui, Perpetua. Fără să se consulte cu soția lui sau chiar cu el însuși, Spurlock își dublase și apoi reiterase angajamentul de a dormi o dată pe săptămână în adăpostul improvizat din biserică.

Oare ajunsese în mod pervers să *prefere* să doarmă în biserică, se întrebă el, îmbibat în mirosuri de transpirație și sărăcie? Așa apleca Duhul Sfânt sufletul spre virtute, nu prin convingere, ci pur și simplu prin anularea alternativelor? Dar nu: el știa că trebuia să vină să își petreacă mai mult din jumătate din serile sale în adăpost nu pentru că era virtuos, ci pentru că era plauzibil – plauzibil și ușor – o cale a minimei rezistențe, o alunecare simplă din biroul său de la etaj, pe lângă biroul doamnei Nickerson, jos pe scări, apoi în biserică. Dacă biserica ar fi fost un vapor – și asta însemna *navă*, explica el în fiecare an celor câțiva confirmați plictisiți – atunci o forță gravitațională imperioasă l-ar trage în jos, înspre cală, cu acel echipaj scheletic, acei pasageri clandestini fantomatici. Pe măsură ce lucrurile se așezau, el se obișnuise să-și repete că totul avea să se schimbe odată ce cazul farmaceutic va fi închis sau, cel puțin, după ce Bethany va deveni partener. Însă, dacă acest gând îl consolase în trecut, acum purta în el un iz de teamă.

În acel moment, fata a fost cea care a vorbit prima:

– „Padre“ înseamnă că sunteți... făcu o pauză și își dresе glasul, de parcă nu era obișnuită cu sunetul propriei sale voci. Superiorul?

Până în acel moment, profilul chipului ei proiectase o severitate subliniată de puntea înaltă a nasului, de sprâncenele subțiri. Acum, că se întorsese spre el, chipul ei părea mai tânăr, buzele pline și ținute exprimate exprimând incertitudine. Încurcat, găsindu-se obiectul acelei priviri, el depistă undeva în ea o nuanță de auriu, un nit sau un inel care îi străpungea septul sau sprânceana, sau oare era lobul urechii? Mai degrabă o tortură a cărnii decât o podoabă. Cât de insuportabilă e propria lor frumusețe pentru tineri, se gândi el.

– Superiorul? Îmi place cum sună, spuse el, arătând amabilitate. Ea nu-i întoarse zâmbetul, așa că el continuă:

– Da, eu sunt rectorul aici, Nelson Spurlock. Cu ce vă pot ajuta?

Nu avea să uite niciodată ce a spus ea atunci: „Cred că aveți ceva pentru – pentru Clementine Abend. Ceva ce v-a trimis tatăl meu“.

Tatăl ei? A cui fiică era? Oare îl confundase cu altcineva? O întâlnise undeva și uitase? Dar își dădu repede seama că era imposibil. Imposibil să poată uita vreodată un chip ca acesta.

– Nu înțeleg, tatăl dumneavoastră? V-a trimis ceva? spuse el.

– Poate o scrisoare. Nu știu exact. Poate niște hârtii.

– Tatăl dumitale este paroh?

– Nu, este... era psihanalist. Dar cred că o pacientă de-a lui... Cred că ați făcut ceremoniile funerare pentru o pacientă de-a lui, o persoană pe numele Jessica Burke.

Jessica Burke. Bineînțeles că își amintea. A fost prima înmormântare pe care a făcut-o după „instaurarea“ lui ca rector. Jessica Burke avea douăzeci și opt de ani când a murit de o supradoză, nu cu mult mai tânără decât chiar Spurlock la vremea aceea. Nu o cunoscuse niciodată, dar sacristanul pusese o fotografie pe un mic șevalet lângă sicriu. Era un autoportret realizat de artista necunoscută, Jessica Burke în oglindă, stând în spatele unei camere foto compacte scumpe, un Hasselblad sau Rolleiflex, cu fața îndreptată spre vizor, cu un braț subțire, puternic tatuat, în spatele capului, cu care ținea părul să nu îi acopere fața. Imaginea dădea impresia că Jessica Burke venise ca fotograf la propria ei înmormântare, îmbrăcată nepotrivit, neimplicată, enervată că trebuia să muncească într-o dimineață de sâmbătă.

– Tatăl dumitale mă știa numai pentru că am îngropat o pacientă de-a lui?

Fata întinse o hârtie scrisă de mână pe bufetul dintre ei.

– El spune aici, începu ea, dar se întrerupse. Acest document, reîncepu ea, este un testament, o diată sau cel puțin o parte din el.

– Testamentul tatălui dumitale?